

Handläggare
Julia Böhrer
Telefon: 08-50802045**Till**
Järva stadsdelsnämnd

Motion om att kartlägga förekomsten av homo- och transfobi i Stockholms stads verksamheter

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Diarienummer KS 2025/442

Förvaltningens förslag till beslut

1. Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Järva stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

En motion om att Stockholms stad genomför en kartläggning av homo- och transfobi inom stadens samtliga verksamheter från Jan Jönsson (L) har remitterats till Järva stadsdelsnämnd av kommunstyrelsen. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget men anser att en kartläggning även bör omfatta diskriminering och förtryck som drabbar personer som är bi, queer, intersex och/eller asexuella. Förvaltningen lämnar därtill synpunkter avseende aspekter att beakta i genomförandet av ett eventuellt kartläggningsarbete.

Bakgrund

En motion om att Stockholms stad genomför en kartläggning av homo- och transfobi inom stadens samtliga verksamheter från Jan Jönsson (L) har remitterats till Järva stadsdelsnämnd av kommunstyrelsen. Övriga remissinstanser är kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Civil Rights Defenders, RFSL och RFSU.

Ärendet

Enligt motionären har Stockholms stad ett ansvar att säkerställa att alla som verkar och vistas i staden bemöts med respekt och att diskriminering och fördomar motverkas. Motionären föreslår att förekomsten av homo- och transfobi kartläggs inom stadens samtliga verksamheter. Enligt förslaget ska kartläggningen inkludera en analys av anmälningar om diskriminering och hatbrott samt en dialog med civilsamhällets organisationer. Vidare föreslås resultaten från kartläggningen ligga till grund för ett strategiskt

arbete med åtgärder för att motverka homo- och transfobi i stadens verksamheter. Därtill föreslår motionären att arbetet mot homo- och transfobi årligen följs upp och redovisas i samband med stadens ordinarie rapportering om jämlikhet och diskriminering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen administration och stadsmiljö i samråd med avdelningen för främjande och förebyggande sociala insatser.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer att staden har ett ansvar att arbeta för att alla som verkar och vistas i staden bemöts med respekt och att diskriminering och fördomar motverkas. Förvaltningen anser vidare att förslaget om att genomföra en kartläggning för att uppmärksamma diskriminering och fördomar som drabbar hbtqi-personer i stadens verksamheter går i linje med intentionerna i stadens program för de mänskliga rättigheterna. Enligt MR-programmets fokusområde ”kunskap och information” ska stadens verksamheter använda relevant statistik och rapporter som bidrar med kunskap om hur skillnader i levnadsvillkor ser ut för olika grupper i staden. En kartläggning kan bidra till att synliggöra sådana skillnader och komma att utgöra ett viktigt underlag eftersom det i dagsläget finns förhållandevis få rapporter om hur bland annat homo- och transfobi tar sig i uttryck och drabbar invånare i olika delar av stadens organisation. I linje med MR-programmet och stadens arbete för att stärka hbtqi-personers rättigheter anser förvaltningen därtill att ett eventuellt kartläggningsarbete utöver homo- och transfobi även bör omfatta/undersöka diskriminering och förtryck som drabbar personer som är bi, queer, intersex och/eller asexuella.

Förvaltningen ser positivt på att inkludera en dialog med organisationer i civilsamhället som arbetar för att stärka hbtqi-personers rättigheter och livssituation i en eventuell kartläggning. Det finns därtill verksamheter i staden med kunskaper och erfarenheter som blir särskilt viktiga att involvera i ett eventuellt kartläggningsarbete. Till exempel stadens mötesplatser för hbtqi-personer (både för äldre och yngre) och stadens ungdomsmottagningar.

Ungdomsmottagningen i Järva lyfter exempel på homo- och transfobi som de kommer i kontakt med genom sitt uppdrag som kuratorer och genom sina studiebesök på skolor och andra platser i framför allt ungas liv. Dessa exempel synliggör också ett behov av ökad förståelse för hur hbtqi-personer drabbas av begränsande normer, förtryck och diskriminering på olika sätt i stadens

verksamheter och hur staden behöver utveckla sitt arbete för att motverka detta. I de skolor som ungdomsmottagningen besöker förekommer till exempel hård jargong med homo- och transfoba kommentarer och skämt. Det sker mobbning och trakasserier utifrån sexuell läggning och/eller könsidentitet. Det kan också handla om begränsande möjligheter för transungdomar att byta om på skolgympan (ibland finns bara två omklädningsrum uppdelade enligt tvåkönsnormen). Därtill finns exempel på okunskap hos personal i skolan, främst gällande utsatthet som kan drabba transungdomar.

Avseende fritidsverksamhet lyfter ungdomsmottagningen hur könsuppdelad verksamhet med stereotypa aktiviteter kan riskera utesluta icke-binära ungdomar, och göra det svårare för vissa ungdomar att antingen gå med sina vänner med annat kön eller gå själv utifrån sin könstillhörighet. Vidare lyfts erfarenheter av begränsande och destruktiva maskulinitetsnormer på ungdomsgårdarna som något som påverkar hbtqi-ungdomars deltagande negativt och att många hbtqi-ungdomar, som ungdomsmottagningen kommer i kontakt med, inte uppfattar ungdomsgårdar/fritidsgårdar (som inte har en hbtqi-profil) som trygga platser. Ungdomsmottagningen lyfter vidare exempel på osynliggörande/icke-kompetens i ärenden inom socialtjänsten där ungdomen är uttalat hbtqi. Det kan handla om att sexuell läggning eller könsidentitet tonas ner eller inte anses relevant, om bristande information i överlämning mellan olika instanser (till exempel hur anledningen till att ungdomen hamnat i utsatthet varit kopplad till att ungdomen är hbtqi-person) och/eller misstro gentemot hbtqi-ungdomar. Förvaltningen anser att ett mer systematiskt och sammanhållet kartläggningsarbete som på motsvarande sätt undersöker och lyfter fram hur hbtqi-personer utsätts för förtryck och diskriminering inom specifika verksamhetsområden kan utgöra ett viktigt komplement till stadens hbtqi-utbildning med fokus på normmedvetet bemötande.

Förvaltningen instämmer vidare att det är viktigt med planering för hur resultaten från den här sortens kartläggningsarbete ska tas om hand. Förvaltningen delar bilden att ett eventuellt kartläggningsarbete bör utgöra grund för ett strategiskt arbete med åtgärder för att utveckla det pågående arbetet för att stärka hbtqi-personers rättigheter. Det pågår samtidigt ett arbete med att ta fram en ny stadsövergripande handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck (hbtqi) som ska ligga under MR-programmet. Enligt förvaltningen bör ett eventuellt kartläggningsarbete genomföras som en del av förverkligandet av den nya handlingsplanens mål och intentioner. För att öka likvärdigheten i stadens arbete för att stärka hbtqi-

personers rättigheter anser förvaltningen att ett eventuellt kartläggningsarbete bör genomföras utifrån respektive verksamhetsområde och samordnas centralt. Vidare bör ett eventuellt kartläggningsarbete, precis som annat utvecklingsarbete för att motverka förtryck och diskriminering av hbtqi-personer följas upp inom befintligt system för att planera och rapportera arbetet med de mänskliga rättigheterna. Förvaltningen planerar och rapporterar det strategiska MR-arbetet under mål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt.*

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att kartlägga förekomsten av homo- och transfobi i Stockholms stads verksamheter
2. Remissbrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-09-08
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2025-09-08